

Sirküler No: 2388

Sirküler Tarihi: 18.10.2018

KONU: ESER VE ESER SAYILAN FAALİYETLER NELERDEN OLUŞMAKTADIR.

İnsan emeği ürünü olup bir bütün görünümü sergileyen ve ekonomik değeri bulunan her hukuki varlık, maddi nitelikte olsun veya olmasın, eser sayılır.

6098 sayılı Türk Borçlar kanununa göre eserin tanımı, ısmarlanan bir nesnenin iş sahibinin isteğine göre yapımının üstlenilmesi veya önceden var olan nesnenin onarılması, bakımının yapılması ya da bir işin görülmesidir.

Kanunun 470 inci maddesi uyarınca, "Eser sözleşmesi; yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi, İş sahibinin de bunun karşılığında bir bedel ödemeyi üstlendiği sözleşmedir." Şeklinde tanımlanmıştır.

Ayrıca Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 24.04.1978 gün ve E:3 K:4 sayılı ilâmın da sözleşmede, emek unsuru olmayıp nesne teslim unsuru üstün ise eser sözleşmesi değil, satış sözleşmesinin söz konusu olacağı belirtilmek suretiyle ayırt edici özelliğın imal olgusu (meydana getirme) olduğu vurgulanmıştır.

Satış sözleşmesinde, satıcı sözleşmenin yapıldığı sırada birbirinin aynı olan seri üretilmiş mamulü teslim etmeyi üstlenmekte iken,

Eser sözleşmesinde ise, yüklenici tarafından iş sahibinin siparişi üzerine kendisinin meydana getirdiği ürünü, bir bedel karşılığında teslim etmeyi üstlenmektedir.

Bu nedenle bir tedarikçiden satın alınabilecek, piyasada kolaylıkla bulunulabilen mamuller satış sözleşmesi kapsamında değerlendirilirken, sipariş verenin istediği şekil ve içerikte özel olarak üretilen mallar ise eser olarak değerlendirilecektir.

Bir eser sözleşmesinde üç temel unsur bir arada bulunmalıdır.

- Sözleşmenin konusunu bir eser meydana getirme ve teslim edilmesi,
- Tarafların meydana getirilecek eser için bir ücret ödenmesini kararlaştırmış olmaları,
- Tarafların eser meydana getirme hususunda anlaşmış olmaları gerekir.

Arsa payı karşılığı inşaat yapım sözleşmeleri, baraj, havalimanı, otoyol inşası gibi işler eser sözleşmesinin kapsamında yer almaktadır.

Örneğın; kalıp imalatında malzemedен çok emek, mesleki bilgi, tecrübe, makine parkı ve sipariş üzerine özel üretim olması nedeniyle eser olarak değerlendirilmektedir.

İşletmeler tarafından özel olarak ürettirilen ambalaj malzemelerinin de eser olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair 2018-32/51 No'lu Tebliğın (5) numaralı fıkrasında belirtilen eser sözleşmelerinin Türk Lirası'na dönüştürmek suretiyle yenilenmeleri gerektiğini, ayrıca bundan sonra 2 yıl için Türk Lirası cinsinden yapılmasını önemle hatırlatmak isteriz.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.